

ความคิดเห็นของผู้ประกอบธุรกิจจัดหาแรงงานไทยไปต่างประเทศ
ต่อการฟื้นฟูความสัมพันธ์ไทยซาอุดีอาระเบีย
**Opinions of Recruiting Thai Workers Abroad Entrepreneur
towards the Restoration of Thai-Saudi Arabia Relations**

มัชฌิมา เรืองโรจน์ และ จุฑาทิพ คล้ายทับทิม

มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์

Muchchima Ruangrot and Juthatip Klaitabtim

Kasetsart University, Thailand

Corresponding Author E-mail: ssofiamch@gmail.com

บทคัดย่อ

การวิจัยครั้งนี้มีวัตถุประสงค์ 1) เพื่อศึกษาระดับความคิดเห็นของผู้ประกอบธุรกิจจัดหาแรงงานไทยไปต่างประเทศต่อการฟื้นฟูความสัมพันธ์ระหว่างไทยซาอุดีอาระเบีย และ 2) ศึกษาเปรียบเทียบความคิดเห็นของผู้ประกอบธุรกิจจัดหาแรงงานไทยไปต่างประเทศต่อการฟื้นฟูความสัมพันธ์ระหว่างไทยซาอุดีอาระเบีย จำแนกตามปัจจัยส่วนบุคคล และปัจจัยด้านความรู้เกี่ยวกับความสัมพันธ์ระหว่างไทยซาอุดีอาระเบีย กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการวิจัย คือ ผู้ประกอบธุรกิจจัดหาแรงงานไทยไปต่างประเทศ จำนวน 129 ราย โดยใช้แบบสอบถามเป็นเครื่องมือในการรวบรวมข้อมูล สถิติที่ใช้ในการทดสอบ คือการวิเคราะห์การแปรปรวนทางเดียว (one way ANOVA) ผู้วิจัยหาความแตกต่างรายคู่ด้วยวิธีของ Scheffe โดยกำหนดค่านัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05

ผลการวิจัย พบว่า ผู้ประกอบธุรกิจจัดหาแรงงานไทยไปต่างประเทศมีความคิดเห็นต่อการฟื้นฟูความสัมพันธ์ระหว่างไทยซาอุดีอาระเบียอยู่ในระดับปานกลาง

จากการทดสอบสมมติฐาน พบว่า ผู้ประกอบธุรกิจจัดหาแรงงานไทยไปต่างประเทศที่มีปัจจัยส่วนบุคคลต่างกัน ได้แก่ เพศ อายุ รายได้ต่อเดือน ประเภทของธุรกิจ และขนาดของธุรกิจมีความคิดเห็นต่อการฟื้นฟูความสัมพันธ์ไทยซาอุดีอาระเบียไม่แตกต่างกัน ส่วนปัจจัยด้านระยะเวลาในการประกอบธุรกิจ และภูมิภาคที่ตั้งในการประกอบธุรกิจที่แตกต่างกัน มีความคิดเห็นต่อการฟื้นฟูความสัมพันธ์ไทยซาอุดีอาระเบียแตกต่างกัน และปัจจัยด้านความรู้เกี่ยวกับความสัมพันธ์ไทยซาอุดีอาระเบียที่แตกต่างกัน ความคิดเห็นของผู้ประกอบธุรกิจจัดหาแรงงานไทยไปต่างประเทศไม่แตกต่างกัน อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

คำสำคัญ: การฟื้นฟูความสัมพันธ์; ซาอุดีอาระเบีย; ธุรกิจจัดหาแรงงาน

Abstracts

The objectives of this research were to study the level of opinions of recruiting Thai workers abroad entrepreneur toward the restoration of relations between Thai-Saudi Arabia. and to compare the opinions of entrepreneur according to entrepreneur factor and knowledge factors about relations between Thailand and Saudi Arabia. The sample used in the research was 129 recruiting Thai workers abroad entrepreneur. The research tools were questionnaires. The statistics used for analysis were percentage, mean and standard deviation. The statistics used for testing were one-way analysis of variance (ANOVA), the investigators determined pairwise differences by Scheffe's method, the statistical significance at 0.05 level.

The research results showed that the opinion of recruiting Thai workers abroad entrepreneur towards were at a moderate level.

The result indicated that recruiting Thai workers abroad entrepreneur with different entrepreneur factors, such as registered capital, monthly income and size of business (the number of labors, the number of fixed assets) had caused no difference in opinions towards the restoration of Thai-Saudi Arabia relations. But length of business and business location caused difference in opinion at the statistical significance at 0.05 level. And difference in knowledge factors about relations between Thailand and Saudi Arabia did not cause difference in the opinion.

Keywords: Saudi Arabia; Recruitment Agency; Relationship Restoration

บทนำ

ประเทศไทยและซาอุดีอาระเบียดำเนินความสัมพันธ์อันดีทางการทูตมายาวนาน โดยมีการสถาปนาความสัมพันธ์ทางการทูต ในวันที่ 1 ตุลาคม พ.ศ. 2500 นับตั้งแต่นั้นมา (ประกาศสำนักคณะรัฐมนตรี, 2565) ความสัมพันธ์ระหว่างไทยและซาอุดีอาระเบียได้มีการพัฒนาทุกมิติ ไม่ว่าจะเป็น ด้านการเมือง เศรษฐกิจ สังคม และวัฒนธรรม และเป็นคู่ค้าอันดับที่ 2 ของไทยในภูมิภาคตะวันออกกลาง แต่อย่างไรก็ตามความสัมพันธ์ระหว่างไทยและซาอุดีอาระเบีย ได้ประสบปัญหาตั้งแต่วันที่ 4 มกราคม พ.ศ. 2532 เมื่อเกิดเหตุการณ์ที่เจ้าหน้าที่การทูตซาอุดีอาระเบียถูกลอบสังหารกลางเมืองกรุงเทพมหานคร ต่อมาในวันที่ 1 กุมภาพันธ์ พ.ศ. 2532 คนร้ายได้ลงมือฆ่าเจ้าหน้าที่การทูตซาอุดีอาระเบียเพิ่มอีก 3 ศพในช่วงเวลาเดียวกัน และในเดือนเดียวกัน นายมุฮัมมัด อัลรูไวลี นักธุรกิจชาวซาอุดีอาระเบียและเป็นสมาชิกราชวงศ์ของตระกูลอัล-สะอูด ได้หายตัวไปอย่างไร้ร่องรอย ต่อมาจึงเกิดการจับกุมเจ้าหน้าที่ตำรวจนครบาลชุดหนึ่ง ข้อหาอุ้มนายอัลรูไวลีไปเค้นข้อมูลและความสัมพันธ์ระหว่างไทยและซาอุดีอาระเบียมาจนถึงจุดต่ำสุดเมื่อเกิดเหตุการณ์กรณีลักลอบโจรกรรมเพชรซาอุดีอาระเบีย นั่นคือ เพชร “บลูไดมอนด์” ในเดือนสิงหาคม พ.ศ. 2532 (ศราวุฒิ อารีย์, 2565 : 6) จากเหตุการณ์ทั้ง 3 กรณีนี้ทำให้ทางการซาอุดีอาระเบียไม่พอใจอย่างยิ่ง จนถึงขั้นลดระดับความสัมพันธ์ทางการทูต และได้ดำเนินการมาตรการต่างๆ ได้แก่ การออกข้อจำกัดเกี่ยวกับแรงงานไทย การห้ามประชาชนของซาอุดีอาระเบียเดินทางมาประเทศไทย และลดระดับความร่วมมือระดับสูงในทุกด้านลงมาอยู่ระดับต่ำสุด

จากการดำเนินการของซาอุดีอาระเบียดังกล่าว ทำให้ประเทศไทยมีความพยายามในการฟื้นฟูความสัมพันธ์ระหว่างสองประเทศ แต่อย่างไรก็ตามฝ่ายซาอุดีอาระเบียไม่ได้แสดงท่าทีในการตอบรับความพยายามในการฟื้นฟูความสัมพันธ์ จนกระทั่งรัฐบาลไทยในสมัยพล.อ.ประยุทธ์ จันทร์โอชา เป็นนายกรัฐมนตรี ได้พยายามดำเนินการปรับความสัมพันธ์ เริ่มจากในช่วงวันที่ 25 - 26 มกราคม พ.ศ. 2565 พล.อ.ประยุทธ์ จันทร์โอชา เดินทางเยือนราชอาณาจักรซาอุดีอาระเบียอย่างเป็นทางการ ตามคำเชิญของเจ้าชายมุฮัมมัด บิน ซัลมาน บิน อับดุลอะซีซ อัลซะอูด ซึ่งปัจจุบันดำรงตำแหน่งมกุฎราชกุมาร รองนายกรัฐมนตรีและรัฐมนตรีว่าการกระทรวงกลาโหมซาอุดีอาระเบีย หลังการลดระดับความสัมพันธ์ทางการทูตกว่า 30 ปี (อริสรา อัครพิสิฐ, 2565 : 58) ทั้งนี้ นายกรัฐมนตรีไทยมีกำหนดเข้าเฝ้าฯ และพบหารือกับเจ้าชายมกุฎราชกุมาร รองนายกรัฐมนตรีและรัฐมนตรีว่าการกระทรวงกลาโหมซาอุดีอาระเบีย เพื่อส่งเสริมและกระชับความสัมพันธ์ทางการทูตของสองประเทศให้กลับสู่ภาวะปกติ ในเวลาต่อมา นายดอน ปรมัตถ์วินัย รองนายกรัฐมนตรีและรัฐมนตรีว่าการกระทรวงการต่างประเทศ ในฐานะผู้แทนรัฐบาลไทยได้นำคณะผู้แทนหน่วยราชการด้านเศรษฐกิจ นักธุรกิจและภาคเอกชนกว่า 100 คนเดินทางเยือนกรุงริยาด ซาอุดีอาระเบีย ระหว่างวันที่ 15 - 19 พฤษภาคม พ.ศ. 2565 (กรุงเทพมหานคร, 2565) ในการเยือนซาอุดีอาระเบียครั้งนี้ ฝ่ายซาอุดีอาระเบียโดยนายคาหลิด อับดุลอะซีซ อัลฟาห์ลี (Mr. Khalid Abdulaziz Al-Falih) รัฐมนตรีว่าการกระทรวงการลงทุนราชอาณาจักรซาอุดีอาระเบีย เป็นผู้แทนระดับสูงของซาอุดีอาระเบีย ให้การต้อนรับคณะประเทศไทย ซึ่งถือเป็นโอกาสสำคัญในการฟื้นฟูความสัมพันธ์อย่างเต็มที่ (กระทรวงการต่างประเทศ, 2565 : 2)

ผู้ประกอบการธุรกิจจัดหาแรงงานไทยไปซาอุดีอาระเบียเคยมีรายได้มาก ในช่วงระหว่างปี พ.ศ. 2515-2530 ถือได้ว่าเป็นยุคทองของแรงงานในสมัยนั้น ในช่วงเวลาดังกล่าวคาดว่าจะมีแรงงานไทยทำงานอยู่ในซาอุดีอาระเบียสูงสุดเกือบ 200,000 คน (CNN Saudi Arabia, 2565) บริษัทจัดหาแรงงานในซาอุดีอาระเบียจึงจัดหาแรงงานประเทศอื่นแทน โดยเน้นกลุ่มแรงงานที่ใช้ภาษาอังกฤษได้อย่างประเทศสิงคโปร์และมาเลเซีย กว่า 30 ปี ที่ซาอุดีอาระเบียลดระดับความสัมพันธ์กับไทย ส่งผลกระทบกับธุรกิจทั้งในด้านรายได้และการยอมรับจากบริษัทในประเทศซาอุดีอาระเบีย ทำให้ช่องทางการติดต่อระหว่างกันของบริษัทจัดหาแรงงานก็หายไปเช่นกัน จึงเป็นช่วงเวลาที่บริษัทจัดหาแรงงานจะต้องสร้างสัมพันธ์และความไว้วางใจขึ้นมาใหม่ ดังนั้น จึงต้องมีการพบปะพูดคุยกันก่อน ถึงจะเดินหน้าธุรกิจต่อได้ อีกทั้งการรื้อฟื้นความสัมพันธ์และมีการเจรจากันระหว่างกระทรวงแรงงานของไทย และกระทรวงทรัพยากรมนุษย์และการพัฒนาสังคมซาอุดีอาระเบียส่งผลให้บริษัทจัดหาแรงงานหน้าจัดหางานซาอุดีอาระเบีย ยินดีรับแรงงานไทยเข้าสู่ตลาดซาอุดีอาระเบียอีกครั้ง

จากสถานการณ์ดังกล่าว ความสัมพันธ์ระหว่างประเทศไทยกับซาอุดีอาระเบียในช่วง 30 ปีที่ผ่านมา นับว่ายังไม่เป็นปกติ ส่งผลให้เกิดปัญหาในการเดินทางติดต่อหรือการเดินทางเพื่อไปทำงาน โดยในปัจจุบันภาครัฐของไทยได้มีการฟื้นฟูความสัมพันธ์ระหว่างทั้งสองประเทศ ซึ่งจะเกิดความร่วมมือทางเศรษฐกิจในอนาคตระหว่างไทยกับซาอุดีอาระเบีย โดยเฉพาะความร่วมมือในด้านแรงงาน ซึ่งซาอุดีอาระเบีย เป็นตลาดที่

ใหญ่ที่สุดของประเทศตะวันออกกลาง การกลับมาสร้างความสัมพันธ์อันดีระหว่างกันนับถือเป็นโอกาสที่สำคัญของแรงงานไทยที่จะเป็นที่ยอมรับของนายจ้างต่างชาติ การนำเข้าแรงงานต่างชาติจำนวนมากโดยเฉพาะในภาคบริการ และบทบาทของรัฐบาลไทยในด้านการทูตและการยกระดับคุณภาพของแรงงานไทย ดังนั้นผู้วิจัยจึงมีความสนใจที่จะศึกษาความคิดเห็นของผู้ประกอบการที่จัดส่งแรงงานไทยไปต่างประเทศที่มีต่อการฟื้นฟูความสัมพันธ์ไทยและซาอุดีอาระเบีย ผลการวิจัยสามารถนำข้อมูลที่ได้ไปใช้เป็นแนวทางในการกระชับความสัมพันธ์และพัฒนาความร่วมมือไทยและซาอุดีอาระเบียที่เป็นประโยชน์ร่วมกันในมิติต่าง ๆ มากขึ้น

วัตถุประสงค์การวิจัย

1. เพื่อศึกษาระดับความคิดเห็นของผู้ประกอบธุรกิจจัดหาแรงงานไทยไปต่างประเทศต่อการฟื้นฟูความสัมพันธ์ระหว่างไทยและซาอุดีอาระเบีย
2. เพื่อศึกษาเปรียบเทียบความคิดเห็นของผู้ประกอบธุรกิจจัดหาแรงงานไทยไปต่างประเทศต่อการฟื้นฟูความสัมพันธ์ไทยและซาอุดีอาระเบีย จำแนกตามปัจจัยส่วนบุคคล และปัจจัยด้านความรู้เกี่ยวกับความสัมพันธ์ระหว่างไทยและซาอุดีอาระเบีย

ระเบียบวิธีวิจัย

วิธีการดำเนินการวิจัยฉบับนี้ ใช้วิธีการวิจัยเชิงปริมาณ (Quantitative Research) โดยทำการเก็บรวบรวมข้อมูลจากแบบสอบถาม (Questionnaire) ซึ่งผู้วิจัยดำเนินการวิจัย ดังนี้

1. ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง

1.1 ประชากร ได้แก่ ประกอบธุรกิจจัดหาแรงงานไทยไปต่างประเทศที่ขึ้นทะเบียนของกองบริหารแรงงานไทยไปต่างประเทศ กรมการจัดหางาน กระทรวงแรงงาน จำนวนทั้งหมด 129 ราย (ข้อมูลกองบริหารแรงงานไทยไปต่างประเทศ ณ เดือนพฤษภาคม พ.ศ. 2565)

1.2 กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการวิจัย ได้แก่ ผู้ประกอบธุรกิจจัดหาแรงงานไทยไปต่างประเทศที่ขึ้นทะเบียนของกองบริหารแรงงานไทยไปต่างประเทศ กรมการจัดหางาน กระทรวงแรงงาน คำนวณหาขนาดของกลุ่มตัวอย่างที่จะใช้เป็นตัวแทนของประชากร โดยใช้หลักการคำนวณของ Yamane (1973: 125) ดังสูตรต่อไปนี้

$$n = \frac{N}{1 + N(e)^2}$$

เมื่อ n แทนค่า จำนวนขนาดของกลุ่มตัวอย่าง
N แทนค่า จำนวนรวมทั้งหมดของประชากรที่ใช้ในการวิจัย
e แทนค่า ความผิดพลาดที่ยอมรับได้ ซึ่งกำหนดให้เท่ากับ .05

$$\text{แทนค่า } n = \frac{129}{1 + 129(.05)^2}$$

$$1 + 129 (0.05)^2$$

$$= 98$$

เนื่องจากกลุ่มประชากรมีจำนวนน้อย ผู้วิจัยจึงได้เก็บแบบสอบถามจากจำนวนประชากรทั้งหมด
ดังนั้น กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้จึงเท่ากับ 129 ราย

2. เครื่องมือที่ใช้ในงานวิจัย

เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย คือ แบบสอบถามที่พัฒนาขึ้นมาตามกรอบแนวคิด เพื่อให้แบบสอบถาม
บรรลุวัตถุประสงค์ของงานวิจัยและครอบคลุมตัวแปรที่ใช้ในการศึกษาทั้งหมด จำนวน 3 ตอน ดังนี้

ตอนที่ 1 เป็นแบบสอบถามเกี่ยวกับข้อมูลเบื้องต้นของผู้ตอบแบบสอบถามเกี่ยวกับปัจจัยส่วนบุคคล
แบบสอบถามมีลักษณะเลือกคำตอบที่ตรงกับปัจจัยของผู้ประกอบการ จำนวน 9 ข้อ

ตอนที่ 2 เป็นแบบสอบถามที่ประกอบด้วยคำถามด้านความรู้เกี่ยวกับการฟื้นฟูความสัมพันธ์ไทย
ซาอุดีอาระเบีย มีลักษณะคำถามแบบถูกผิดจำนวน 10 ข้อ เป็นคำถามแบบ Rating Scale

ระดับความรู้	คำถามที่ถูกต้อง	คำถามที่ไม่ถูกต้อง
ใช่	1	0
ไม่ใช่	0	1

จากการรวบรวมคะแนนทั้งหมดเพื่อหาค่าเฉลี่ย และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานของกลุ่มเป้าหมายในการ
แปลข้อมูลโดยรวบรวมและรายข้อใช้ในการอ้างอิงเกณฑ์ ซึ่งผู้ศึกษาได้แบ่งเป็น 3 ระดับ คือ มาก ปานกลาง
และน้อย โดยใช้วิธีคำนวณ ดังนี้

$$\text{ความกว้างของอันตรภาคชั้น} = \frac{\text{คะแนนสูงสุด} - \text{คะแนนต่ำสุด}}{\text{จำนวนชั้น}}$$

$$= \frac{1 - 0}{3}$$

$$= 0.33$$

จากเกณฑ์ดังกล่าวสามารถแปลความหมายของระดับคะแนนได้ ดังนี้

ค่าเฉลี่ย 0.00 – 0.33 หมายถึง ผู้ประกอบธุรกิจจัดหาแรงงานไทยไปต่างประเทศมีความรู้เกี่ยวกับการ
ฟื้นฟูความสัมพันธ์ไทยซาอุดีอาระเบียในระดับน้อย

ค่าเฉลี่ย 0.34 – 0.66 หมายถึง ผู้ประกอบธุรกิจจัดหาแรงงานไทยไปต่างประเทศมีความรู้เกี่ยวกับการ
ฟื้นฟูความสัมพันธ์ไทยซาอุดีอาระเบียในระดับปานกลาง

ค่าเฉลี่ย 0.67 – 1.00 หมายถึง ผู้ประกอบธุรกิจจัดหาแรงงานไทยไปต่างประเทศมีความรู้
เกี่ยวกับการฟื้นฟูความสัมพันธ์ไทยซาอุดีอาระเบียในระดับมาก

ตอนที่ 3 เป็นแบบสอบถามข้อมูลเกี่ยวกับความคิดเห็นของผู้ประกอบธุรกิจจัดหาแรงงานไทยไปต่างประเทศต่อการฟื้นฟูความสัมพันธ์ไทยซาอุดีอาระเบีย มีลักษณะข้อคำถามเป็นแบบมาตรวัดลิเคิร์ต (Likert Scale) จำนวน 20 ข้อ ซึ่งมีช่วงเกณฑ์การให้คะแนน 5 ระดับ คือ เห็นด้วยอย่างยิ่ง เห็นด้วย ไม่แน่ใจ ไม่เห็นด้วย และไม่เห็นด้วยอย่างยิ่ง โดยกำหนดเกณฑ์การให้คะแนนในแต่ละระดับ ดังนี้

ระดับความคิดเห็น	คะแนน
เห็นด้วยอย่างยิ่ง	5
เห็นด้วย	4
ไม่แน่ใจ	3
ไม่เห็นด้วย	2
ไม่เห็นด้วยอย่างยิ่ง	1

สำหรับช่วงคะแนนเป็นรายข้อ คือ 1 - 5 คะแนน ผู้วิจัยแบ่งช่วงคะแนน และความหมายในรายข้อเป็น 3 ระดับ และให้ความหมาย ดังนี้

$$\begin{aligned} \text{ช่วงคะแนนความรู้} &= \frac{\text{คะแนนสูงสุด} - \text{คะแนนต่ำสุด}}{\text{จำนวนระดับขั้น}} \\ &= \frac{5 - 1}{3} \\ \text{ดังนั้นช่วงคะแนน} &= 1.33 \end{aligned}$$

จากเกณฑ์ดังกล่าวสามารถแปลความหมายของระดับคะแนนได้ ดังนี้

1.00 - 2.33 หมายถึง ผู้ประกอบธุรกิจจัดหาแรงงานไทยไปต่างประเทศเห็นด้วยน้อยกับการฟื้นฟูความสัมพันธ์ไทยซาอุดีอาระเบีย

2.34 - 3.66 หมายถึง ผู้ประกอบธุรกิจจัดหาแรงงานไทยไปต่างประเทศเห็นด้วยปานกลางกับการฟื้นฟูความสัมพันธ์ไทยซาอุดีอาระเบีย

3.67 - 5.00 หมายถึง ผู้ประกอบธุรกิจจัดหาแรงงานไทยไปต่างประเทศเห็นด้วยมากกับการฟื้นฟูความสัมพันธ์ไทยซาอุดีอาระเบีย

3. การเก็บรวบรวมข้อมูล

ผู้วิจัยเริ่มเก็บรวบรวมข้อมูลผ่านแบบสอบถาม ทั้งในรูปแบบออนไลน์ และออนไลน์ ตั้งแต่วันที่ 1 ธันวาคม พ.ศ. 2565 จนถึงเดือนมีนาคม พ.ศ. 2566 โดยการจัดส่งแบบสอบถามพร้อมหนังสือขออนุญาตเก็บข้อมูลไปยังผู้ประกอบธุรกิจจัดหาแรงงานไทยไปต่างประเทศ จำนวน 98 ราย จากนั้นผู้วิจัยรวบรวมข้อมูลที่ได้จากแบบสอบถามมาวิเคราะห์ตามขั้นตอนวิธีการวิจัยต่อไป

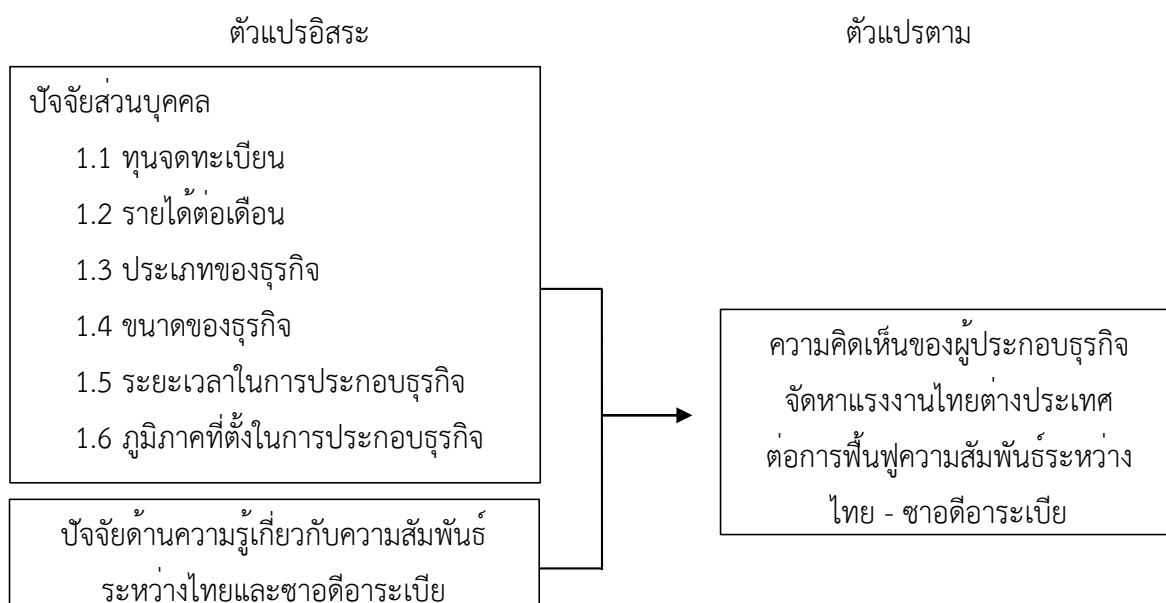
4. การวิเคราะห์ข้อมูล

การวิจัยครั้งนี้ผู้วิจัยดำเนินการรวบรวมข้อมูลและตรวจสอบความสมบูรณ์ของแบบสอบถาม แล้วจึงทำการวิเคราะห์ข้อมูลโดยการนำแบบสอบถามวัดความคิดเห็นของผู้ประกอบธุรกิจจัดหาแรงงานไทยไปต่างประเทศ มาวิเคราะห์และประมวลผลโดยคอมพิวเตอร์ด้วยโปรแกรมสำเร็จรูปทางสถิติ (Statistical Software) โดยผู้วิจัยได้วิเคราะห์ข้อมูลตามลำดับ ดังนี้

1. ค่าร้อยละ (Percentage) และค่าเฉลี่ย (Mean) ใช้อธิบายลักษณะข้อมูลเกี่ยวกับปัจจัยส่วนบุคคล และปัจจัยด้านความรู้เกี่ยวกับการฟื้นฟูความสัมพันธ์ไทย-ซาอุดีอาระเบีย
2. ค่าเฉลี่ย (Mean) และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (Standard Deviation) ใช้วิเคราะห์ข้อมูลเกี่ยวกับความคิดเห็นของผู้ประกอบธุรกิจจัดหาแรงงานไทยไปต่างประเทศต่อการฟื้นฟูความสัมพันธ์ไทย-ซาอุดีอาระเบีย
3. การวิเคราะห์ความแปรปรวน (One-way ANOVA) ใช้เปรียบเทียบความแตกต่างของตัวแปรด้านปัจจัยของผู้ประกอบธุรกิจจัดหาแรงงานไทยไปต่างประเทศต่อการฟื้นฟูความสัมพันธ์ไทย-ซาอุดีอาระเบีย กับตัวแปรอิสระมากกว่า 3 กลุ่มขึ้นไป มีความแตกต่างกันจึงทดสอบเป็นรายคู่ โดยใช้วิธีการของ Scheffe' ค่านัยสำคัญทางสถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ครั้งนี้กำหนดค่านัยสำคัญทางสถิติไว้ที่ระดับ 0.05

กรอบแนวคิดในการวิจัย

จากการทบทวน แนวคิด ทฤษฎีและงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง ผู้วิจัยได้กำหนดกรอบแนวคิดในการวิจัย ออกเป็นปัจจัย 2 ด้าน ได้แก่ ปัจจัยส่วนบุคคล และปัจจัยด้านความรู้เกี่ยวกับความสัมพันธ์ระหว่างไทยและซาอุดีอาระเบีย ดังนี้

แผนภาพที่ 1 กรอบแนวคิดในการวิจัย

ผลการวิจัย

จากการวิเคราะห์ข้อมูลที่ได้ตามวัตถุประสงค์ของการวิจัย สามารถสรุปผลการวิจัยได้ดังนี้

ตารางที่ 1 จำนวนและร้อยละของผู้ประกอบการ จำแนกตามข้อมูลปัจจัยส่วนบุคคล

ปัจจัยส่วนบุคคล	จำนวน (คน)	ร้อยละ
ทุนจดทะเบียน		
น้อยกว่าหรือเท่ากับ 1,000,000 บาท	28	21.7
1,000,001 - 5,000,000 บาท	80	62.0
5,000,001 - 10,000,000 บาท	16	12.4
มากกว่า 10,000,000 บาท	5	3.9
รายได้ต่อเดือน		
น้อยกว่า 100,000 บาท	64	49.6
100,000 - 500,000 บาท	55	42.6
500,001 - 1,000,000 บาท	10	7.8
1,000,001 - 5,000,000 บาท	0	0.0
มากกว่า 5,000,001 บาท	0	0.0
ประเภทของธุรกิจ		
ภาคเกษตรกรรม	54	29.8
ภาคอุตสาหกรรม	103	56.9
ภาคบริการ	24	13.3
จำนวนแรงงานในกิจการต่อปี		
ต่ำกว่า 50 คน	38	29.5
50 - 100 คน	54	41.9
101 - 200 คน	29	22.5
มากกว่า 200 คน	8	6.2
จำนวนสินทรัพย์ถาวร		
ต่ำกว่าหรือเท่ากับ 5,000,000 บาท	86	66.7
5,000,001 - 10,000,000 บาท	36	27.9
10,000,001 - 20,000,000 บาท	7	5.4

ปัจจัยส่วนบุคคล	จำนวน (คน)	ร้อยละ
มากกว่า 20,000,000 บาท	0	0.0
ระยะเวลาในการประกอบธุรกิจ		
ต่ำกว่า 5 ปี	16	12.4
5 – 10 ปี	24	18.6
11 – 15 ปี	18	14.0
16 – 20 ปี	22	17.1
มากกว่า 20 ปี	49	38.0
ภูมิภาคที่ตั้งในการประกอบธุรกิจ		
ภาคเหนือ	8	6.2
ภาคตะวันออกเฉียงเหนือ	20	15.5
ภาคกลาง	101	78.3
ภาคใต้	0	0.0

ผลการศึกษา พบว่า ผู้ตอบแบบสอบถามส่วนใหญ่มีทุนจดทะเบียน จำนวน 1,000,001 – 5,000,000 บาท มีรายได้น้อยกว่า 100,000 บาทต่อเดือน โดยพบว่า ผู้ประกอบธุรกิจมีอายุเฉลี่ย 45.62 ปี ประเภทแรงงานที่จัดส่งไปส่วนใหญ่คือ ภาคอุตสาหกรรม มีขนาดจำนวนแรงงานในกิจการ 50 – 100 คนต่อปี คิดเป็นร้อยละ 41.9 มีจำนวนสินทรัพย์ถาวรต่ำกว่าหรือเท่ากับ 5,000,000 บาท คิดเป็นร้อยละ 66.7 ผู้ตอบแบบสอบถามส่วนใหญ่ดำเนินธุรกิจมาเป็นระยะเวลามากกว่า 20 ปี คิดเป็นร้อยละ 38.0 และ สถานประกอบการของผู้ประกอบธุรกิจจัดหาแรงงานไทยไปต่างประเทศส่วนใหญ่ตั้งอยู่ในเขตภาคกลาง จำนวน 101 คน คิดเป็นร้อยละ 78.3

ตารางที่ 2 จำนวน ร้อยละของผู้ประกอบธุรกิจ จำแนกตามความรู้ธุรกิจเกี่ยวกับจัดหาแรงงานไทยไปต่างประเทศ

ความรู้ของผู้ประกอบธุรกิจจัดหาแรงงานไทยไปต่างประเทศ	จำนวน (คน)	ร้อยละ
0.00 – 3.00 (น้อย)	1	0.78
3.34 – 6.66 (ปานกลาง)	16	12.40
6.67 – 10.00 (มาก)	112	86.82
รวม	129	100.00

คะแนนต่ำสุด 3 คะแนน คะแนนสูงสุด 10 คะแนน คะแนนเฉลี่ย 8.09 S.D. = 1.419

ผลการศึกษา พบว่า กลุ่มตัวอย่างมีความรู้เรื่องการฟื้นฟูความสัมพันธ์ไทยซาอุดีอาระเบีย อยู่ในระดับมาก โดยมีค่าเฉลี่ย 8.09 มีค่าคะแนนต่ำสุด 3 คะแนน สูงสุด 10 คะแนน ผลการศึกษา พบว่า ผู้ประกอบธุรกิจจัดหาแรงงานไทยไปต่างประเทศ มีความรู้เกี่ยวกับการฟื้นฟูความสัมพันธ์ไทยซาอุดีอาระเบียในระดับมาก คิดเป็นร้อยละ 86.82 มีความรู้เกี่ยวกับการฟื้นฟูความสัมพันธ์ไทยซาอุดีอาระเบียในระดับปานกลาง คิดเป็นร้อยละ 12.40 และมีความรู้เกี่ยวกับการฟื้นฟูความสัมพันธ์ไทยซาอุดีอาระเบียในระดับน้อย คิดเป็นร้อยละ 0.78 ดังตารางที่ 2

ตารางที่ 3 จำนวน ร้อยละ ค่าเฉลี่ย และระดับความรู้ของผู้ประกอบธุรกิจจัดหาแรงงานไทยไปต่างประเทศ

ประเด็นคำถาม	ความรู้		$\bar{x}$	S.D.	ระดับความรู้
	ใช่	ไม่ใช่			
1. Saudi Vision 2030 คือ การดำเนินการเพื่อปรับเปลี่ยนทิศทางการพัฒนาของประเทศโดยเฉพาะลดการพึ่งพารายได้หลักจากการขายน้ำมันดิบ และสนับสนุนการท่องเที่ยวมากขึ้น	128 (99.2)	1 (0.8)	0.99	0.088	มาก
2. ซาอุดีอาระเบียจัดการหาแรงงานต่างชาติฝีมือดีจำนวนกว่า 8 ล้านตำแหน่ง เข้าไปทำงานเพื่อรองรับการพัฒนาทางเศรษฐกิจ ภายใต้วิสัยทัศน์ซาอุดีอาระเบีย 2030	126 (97.7)	3 (2.3)	0.98	0.151	มาก
3. จากวิสัยทัศน์ซาอุดีอาระเบีย 2030 แรงงานต่างชาติที่ซาอุดีอาระเบีย ต้องการมากที่สุด คือ กลุ่มแรงงานทักษะสูง เช่น วิศวกรอุตสาหกรรม อาชีพเชี่ยวชาญเฉพาะในบริการด้านสุขภาพ เป็นต้น	95 (73.6)	34 (26.4)	0.74	0.442	มาก
4. ในเดือนมีนาคม พ.ศ.2565 รัฐบาลซาอุดีอาระเบียประกาศยกเลิกการห้าม บุคคลสัญชาติซาอุดีอาระเบียเดินทางเข้าไทย ซึ่งเป็นข้อห้ามที่มีมายาวนานกว่า 30 ปี รวมทั้งอนุญาตให้บุคคลสัญชาติไทยเดินทางเข้าซาอุดีอาระเบียได้	100 (77.5)	29 (22.5)	0.78	0.419	มาก
5. ประเภทแรงงานที่ซาอุดีอาระเบียอนุญาตให้เข้าไปทำงานเป็นจำนวนมาก ได้แก่ แรงงานภาคบริการ โรงแรม สุขภาพ และอุตสาหกรรมก่อสร้างในโครงการก่อสร้างขนาดใหญ่	96 (74.4)	33 (25.6)	0.74	0.438	มาก
6. ในเดือนตุลาคม พ.ศ. 2565 กระทรวงแรงงานไปจัดส่งแรงงานไทยกลุ่มแรก ได้แก่ ตำแหน่งผู้ช่วยพยาบาล เพื่อไปทำงาน ณ ศูนย์การแพทย์จีน ประเทศซาอุดีอาระเบีย	65 (50.4)	64 (49.6)	0.50	0.502	ปานกลาง

ประเด็นคำถาม	ความรู้		$\bar{x}$	S.D.	ระดับ ความรู้
	ใช่	ไม่ใช่			
7. E - Contract Program เป็นการทำสัญญาจ้างอิเล็กทรอนิกส์ที่มุ่งรักษาสีทธิของนายจ้างเท่านั้น และลดความขัดแย้งระหว่างลูกจ้างและนายจ้าง	109 (84.5)	20 (15.5)	0.84	0.363	มาก
8. ขัอริเริ่ม Labor Mobility Initiative ช่วยให้แรงงานเคลื่อนย้ายได้อย่างอิสระ เพิ่มความยืดหยุ่น และสร้างความสามารถในการแข่งขันใน ตลาดแรงงาน	90 (69.8)	39 (30.2)	0.70	0.461	มาก
9. นาญิช (Najiz) คือแพลตฟอร์มออนไลน์ในการรับสมัครแรงงาน ต่างชาติเข้ามาทำงานในประเทศซาอุดีอาระเบีย เพื่ออำนวยความสะดวก ให้แก่ผู้ประกอบการ	117 (90.7)	12 (9.3)	0.91	0.292	มาก
10. แรงงานที่ทำงานอยู่ในบ้าน เช่น แม่บ้าน คนขับรถส่วนตัว และงานในบ้านอื่นๆ ไม่สามารถยื่นข้อร้องเรียนด้านแรงงานในประเทศซาอุดีอาระเบียได้	117 (90.7)	12 (9.3)	0.91	0.292	มาก
ค่าเฉลี่ยรวม			0.79	1.419	มาก

เมื่อพิจารณารายละเอียดภาพรวมของรายข้อ พบว่า กลุ่มตัวอย่างมีความรู้เกี่ยวกับการฟื้นฟูความสัมพันธ์ไทยซาอุดีอาระเบียรายข้อที่ตอบถูกมากที่สุด 3 ลำดับ คือ คำถามข้อที่ 1 Saudi Vision 2030 คือการดำเนินการเพื่อปรับเปลี่ยนทิศทางการพัฒนาของประเทศ โดยเฉพาะลดการพึ่งพารายได้หลักจากการขายน้ำมันดิบ และสนับสนุนการท่องเที่ยวมากขึ้น ข้อที่ 2 ซาอุดีอาระเบียจัดการหาแรงงานต่างชาติฝีมือดีจำนวนกว่า 8 ล้านตำแหน่ง เข้าไปทำงาน เพื่อรองรับการพัฒนาทางเศรษฐกิจภายใต้วิสัยทัศน์ซาอุดีอาระเบีย 2030 และข้อที่ 9 นาญิช (Najiz) คือแพลตฟอร์มออนไลน์ในการรับสมัครแรงงานต่างชาติเข้ามาทำงานในประเทศซาอุดีอาระเบีย เพื่ออำนวยความสะดวกให้แก่ผู้ประกอบการ ดังตารางที่ 3

ตารางที่ 4 ร้อยละ ค่าเฉลี่ย และระดับความคิดเห็นของผู้ประกอบธุรกิจจัดหาแรงงานไทยไปต่างประเทศต่อการฟื้นฟูความสัมพันธ์ไทยซาอุดีอาระเบีย

ความคิดเห็นเกี่ยวกับการฟื้นฟูความสัมพันธ์ไทยซาอุดีอาระเบีย	$\bar{x}$	S.D.	ระดับความคิดเห็น
1. การฟื้นฟูความสัมพันธ์ไทยซาอุดีอาระเบียจะทำให้ประเทศไทยมีรายได้เพิ่มขึ้น	3.97	0.918	มาก
2. ประเทศไทยจะมีการขยายตัวทางเศรษฐกิจมากขึ้น จากการส่งออกแรงงานไปซาอุดีอาระเบีย	4.05	0.784	มาก
3. การฟื้นฟูความสัมพันธ์ไทยซาอุดีอาระเบียจะทำให้ตลาดแรงงานไทยขยายตัวและท่านสามารถขยายธุรกิจได้มากขึ้น	3.78	0.803	มาก
4. การฟื้นฟูความสัมพันธ์ไทยซาอุดีอาระเบียจะช่วยเพิ่มโอกาสทางการค้าและการลงทุนระหว่างประเทศ	4.41	0.680	มาก
5. การฟื้นฟูความสัมพันธ์ไทยซาอุดีอาระเบีย จะทำให้ตลาดส่งออกแรงงานไทยเป็นที่ยอมรับของชาวต่างชาติมากขึ้น	4.32	0.810	มาก
6. แรงงานที่เดินทางกลับจากการไปทำงานซาอุดีอาระเบีย จะสามารถนำประสบการณ์มาถ่ายทอดเทคโนโลยีเพื่อต่อยอดอาชีพในประเทศไทย	3.72	0.927	มาก
7. การส่งออกแรงงานไทยไปยังประเทศซาอุดีอาระเบีย จะช่วยบรรเทาปัญหาการว่างงานภายในประเทศ	3.77	0.734	มาก
8. การลงนามข้อตกลงความร่วมมือ (MOU) ด้านแรงงานจะทำให้แรงงานได้รับค่าจ้าง สวัสดิการและสิทธิประโยชน์ที่เป็นธรรมมากขึ้น	3.47	0.944	ปานกลาง
9. ความต้องการแรงงานในสาขาต่าง ๆ ของซาอุดีอาระเบียจะทำให้แรงงานไทยมีโอกาสในการเข้าไปทำงานมากขึ้น	3.66	0.852	ปานกลาง
10. แรงงานไทยจะมีโอกาสในการฝึกฝนเพิ่มเติมความรู้ หรือประสบการณ์การทำงานในประเทศซาอุดีอาระเบียมากขึ้นจากการฟื้นฟูความสัมพันธ์	3.35	1.028	ปานกลาง

ความคิดเห็นเกี่ยวกับการฟื้นฟูความสัมพันธ์ไทยซาอุดีอาระเบีย	$\bar{x}$	S.D.	ระดับความคิดเห็น
11. การฟื้นฟูความสัมพันธ์ไทยซาอุดีอาระเบีย ส่งผลให้แรงงานไทยที่ทำงานในประเทศซาอุดีอาระเบียได้รับค่าจ้างเพิ่มขึ้น	3.45	0.927	ปานกลาง
12. การฟื้นฟูความสัมพันธ์ไทยซาอุดีอาระเบีย จะทำให้ธุรกิจของท่านมีรายได้เพิ่มขึ้นจากการส่งออกแรงงาน	2.98	0.905	ปานกลาง
13. การฟื้นฟูความสัมพันธ์ไทยซาอุดีอาระเบีย จะทำให้ท่านมีโอกาสขยายตลาดแรงงานไทยสู่ตลาดแรงงานในตะวันออกกลางได้มากขึ้น	2.97	0.883	ปานกลาง
14. การเปิดช่องทางรับเรื่อง ร้องเรียนทางอิเล็กทรอนิกส์ ด้านแรงงาน หรือนาฏิจ จะทำให้ท่านมีความต้องการที่จะจัดส่งแรงงานไปยังประเทศซาอุดีอาระเบียเพิ่มมากขึ้น	3.13	0.878	ปานกลาง
15. การฟื้นฟูความสัมพันธ์ไทยซาอุดีอาระเบีย จะทำให้ท่านจัดส่งแรงงานไทยไปทำงานในประเทศซาอุดีอาระเบียเพิ่มมากขึ้น	2.81	0.839	ปานกลาง
16. การฟื้นฟูความสัมพันธ์ไทยซาอุดีอาระเบีย จะทำให้ท่านส่งออกแรงงานไปยังประเทศซาอุดีอาระเบียได้ง่ายยิ่งขึ้น	2.95	0.943	ปานกลาง
17. การฟื้นฟูความสัมพันธ์ไทยซาอุดีอาระเบีย จะส่งผลให้บริษัทของท่านมีจำนวนแรงงานเพิ่มมากขึ้น	2.74	0.986	ปานกลาง
18. การฟื้นฟูความสัมพันธ์ไทยซาอุดีอาระเบีย จะส่งผลให้มีการส่งออกแรงงานในหลากหลายกลุ่มอาชีพมากขึ้น	3.82	0.833	มาก
19. การฟื้นฟูความสัมพันธ์ไทยซาอุดีอาระเบีย จะส่งผลให้ผู้ประกอบการธุรกิจจัดหาแรงงานไทยไปต่างประเทศมีการแข่งขันสูงขึ้น	4.07	0.886	มาก
20. การฟื้นฟูความสัมพันธ์ไทยซาอุดีอาระเบีย จะส่งผลให้บริษัทจัดหาแรงงานไทยไปต่างประเทศเป็นที่รู้จักมากขึ้น	4.33	0.731	มาก
ค่าเฉลี่ยรวม	3.59	0.47	ปานกลาง

ผลการศึกษา พบว่า กลุ่มตัวอย่างมีความคิดเห็นเกี่ยวกับการฟื้นฟูความสัมพันธ์ไทยซาอุดีอาระเบียอยู่ในระดับปานกลาง เมื่อพิจารณารายละเอียดรายข้อ พบว่า ข้อคำถามที่ค่าเฉลี่ยสูงสุด 3 ลำดับ คือ ข้อที่ 4 การฟื้นฟูความสัมพันธ์ไทยซาอุดีอาระเบียจะช่วยเพิ่มโอกาสทางการค้าและการลงทุนระหว่างประเทศ

(ค่าเฉลี่ย 4.41) รองลงมา คือ ข้อที่ 20 การฟื้นฟูความสัมพันธ์ไทยซาอุดีอาระเบีย จะส่งผลให้บริษัทจัดหาแรงงานไทยไปต่างประเทศเป็นที่รู้จักมากขึ้น (ค่าเฉลี่ย 4.33) ข้อที่ 5 การฟื้นฟูความสัมพันธ์ไทยซาอุดีอาระเบีย จะทำให้ตลาดส่งออกแรงงานไทยเป็นที่ยอมรับของชาวต่างชาติมากขึ้น (ค่าเฉลี่ย 4.32) ดังตารางที่ 4

อภิปรายผลการวิจัย

1. ความคิดเห็นของผู้ประกอบธุรกิจจัดหาแรงงานไทยไปต่างประเทศต่อการฟื้นฟูความสัมพันธ์ไทยซาอุดีอาระเบีย ในภาพรวมอยู่ในระดับปานกลาง ($\bar{x} = 3.59$) ซึ่งหมายความว่าผู้ประกอบธุรกิจจัดหาแรงงานไทยไปต่างประเทศเห็นว่า การที่รัฐบาลไทยดำเนินการฟื้นฟูความสัมพันธ์กับประเทศซาอุดีอาระเบีย อาจส่งผลให้เกิดความต้องการในการจัดส่งแรงงานไทยไปประเทศซาอุดีอาระเบียมากขึ้น แต่ผู้ประกอบธุรกิจจัดหาแรงงานไทยไปต่างประเทศอาจยังไม่ได้รับประโยชน์อย่างเต็มที่ โดยประเด็นที่ผู้ประกอบธุรกิจจัดหาแรงงานมีความคิดเห็นอยู่ในระดับมากที่สุด คือ ข้อที่ 4 การฟื้นฟูความสัมพันธ์ไทยซาอุดีอาระเบียจะช่วยเพิ่มโอกาสทางการค้าและการลงทุนระหว่างประเทศ ($\bar{x} = 4.41$) รองลงมา คือ ข้อที่ 20 การฟื้นฟูความสัมพันธ์ไทยซาอุดีอาระเบียจะส่งผลให้บริษัทจัดหาแรงงานไทยไปต่างประเทศเป็นที่รู้จักมากขึ้น ($\bar{x} = 4.33$) และข้อที่ 5 การฟื้นฟูความสัมพันธ์ไทยซาอุดีอาระเบีย จะทำให้ตลาดส่งออกแรงงานไทยเป็นที่ยอมรับของชาวต่างชาติมากขึ้น ($\bar{x} = 4.32$) เนื่องจากในการส่งแรงงานไปยังประเทศซาอุดีอาระเบียมีขั้นตอนจำนวนมาก แต่ในบางขั้นตอนไม่สามารถอำนวยความสะดวกให้กับผู้ประกอบการมากเท่าที่ควร จึงไม่สามารถตอบสนองความต้องการของผู้ประกอบการได้อย่างเต็มที่ อีกทั้งค่าแรงหรือเงินเดือนที่แรงงานจะได้รับเมื่อไปทำงานที่ซาอุดีอาระเบียค่อนข้างถูก เมื่อเปรียบเทียบกับประเทศอื่น ด้วยเหตุนี้จึงทำให้ตลาดแรงงานในซาอุดีอาระเบียไม่เป็นที่ดึงดูดความสนใจสำหรับแรงงานไทยในการเข้าไปทำงาน อย่างไรก็ตามเมื่อมีการฟื้นฟูความสัมพันธ์ระหว่างไทยกับซาอุดีอาระเบีย ทำให้บางบริษัทเริ่มดำเนินการรับสมัครคนงานที่มีความประสงค์จะเดินทางไปทำงานในซาอุดีอาระเบียอีกครั้งเนื่องจาก รัฐบาลไทยและซาอุดีอาระเบียได้มีการลงนามความตกลงความร่วมมือด้านแรงงานจำนวน 2 ฉบับ ฉบับแรก คือความตกลงว่าด้วยการจัดหาแรงงานระหว่างกระทรวงแรงงานแห่งราชอาณาจักรไทยและกระทรวงทรัพยากรมนุษย์และการพัฒนาสังคมแห่งราชอาณาจักรซาอุดีอาระเบีย และอีกฉบับคือความตกลงว่าด้วยการจัดหาแรงงานในบ้านระหว่างทั้งสองประเทศโดยมีการเตรียมความพร้อมในการพัฒนากำลังแรงงานให้ตรงกับความต้องการของนายจ้างและสถานประกอบการของซาอุดีอาระเบีย

2. เมื่อศึกษาเปรียบเทียบความคิดเห็นของผู้ประกอบธุรกิจจัดหาแรงงานไทยไปต่างประเทศต่อการฟื้นฟูความสัมพันธ์ไทยซาอุดีอาระเบีย พบว่า

2.1 ปัจจัยด้านระยะเวลาในการประกอบธุรกิจที่แตกต่างกันของผู้ประกอบธุรกิจจัดหาแรงงานไทยไปต่างประเทศ มีความคิดเห็นต่อการฟื้นฟูความสัมพันธ์ไทยซาอุดีอาระเบียแตกต่างกัน ซึ่งเป็นไปตาม

สมมติฐานที่ตั้งไว้ เมื่อพิจารณารายข้อที่ จะเห็นได้ว่า กลุ่มผู้ประกอบการธุรกิจที่มีระยะเวลาในการประกอบธุรกิจต่ำกว่า 20 ปี จะมีค่าเฉลี่ยความคิดเห็นต่ำกว่ากลุ่มที่มีระยะเวลาในการประกอบธุรกิจ 20 ปีขึ้นไป เนื่องจากว่าระยะเวลาในการประกอบธุรกิจนั้นส่งผลต่อประสบการณ์และความชำนาญในการจัดส่งแรงงานไปแต่ละประเทศ อีกทั้งบริษัทที่เปิดกิจการมากกว่า 20 ปี เคยจัดหาแรงงานไทยไปทำงานยังประเทศซาอุดีอาระเบียเพราะซาอุดีอาระเบียในอดีตเคยเป็นประเทศที่เป็นเป้าหมายของแรงงานไทยเพื่อต้องการไปทำงานมาปลดหนี้สินของตนเอง และส่งเงินกลับมาให้ครอบครัว ปัจจุบันตลาดแรงงานซาอุดีอาระเบียไม่ใช่เป้าหมายหลักของแรงงานไทย เนื่องจาก ค่าแรงถูก สภาพอากาศ หรือแม้แต่สภาพวัฒนธรรมยังเป็นปัจจัยสำคัญที่ทำให้แรงงานไทยมีความสนใจน้อยลง จึงทำให้แรงงานส่วนใหญ่เลือกไปทำงานยังประเทศที่ค่าตอบแทนสูงกว่า ซึ่งสอดคล้องกับงานวิจัยของ อภิสร มงคลกิจกดี (2559) พบว่า ระยะเวลาในการประกอบธุรกิจนั้นส่งผลต่อประสบการณ์และความหลากหลายในการทำธุรกิจให้บริการระหว่างประเทศ ทำให้มีความเฉลี่ยความคิดเห็นสูงกว่ากลุ่มผู้ประกอบการธุรกิจที่มีระยะเวลาในการประกอบธุรกิจต่ำกว่า 20 ปี

2.2 ปัจจัยด้านภูมิภาคที่ตั้งในการประกอบธุรกิจที่แตกต่างกันของผู้ประกอบการจัดหาแรงงานไทยไปต่างประเทศ มีความคิดเห็นต่อการฟื้นฟูความสัมพันธ์ไทยซาอุดีอาระเบียแตกต่างกัน ซึ่งเป็นไปตามสมมติฐานที่ตั้งไว้ จะเห็นได้ว่า ผู้ประกอบการที่มีบริษัทตั้งอยู่ในภาคเหนือ มีความคิดเห็นต่อการฟื้นฟูความสัมพันธ์ไทยซาอุดีอาระเบียต่ำกว่าผู้ประกอบการที่มีบริษัทตั้งอยู่ในภาคกลาง อาจเป็นเพราะว่า บริษัทจัดหางานส่วนใหญ่ ร้อยละ 78.29 กระจุกตัวอยู่ในภาคกลาง โดยเฉพาะกรุงเทพมหานครที่มีบริษัทจัดหางานมากถึง 87 แห่ง หรือคิดเป็นร้อยละ 67.44 ของจำนวนทั้งหมด ทำให้บริษัทในเขตภาคกลางมีการแข่งขันที่ค่อนข้างสูง โดยบริษัทเหล่านี้จำเป็นต้องสร้างจุดแข็งของตัวเอง คอยเพิ่มเติมความรู้และติดตามข่าวสารที่เกี่ยวข้องกับสถานการณ์การส่งออกแรงงานอยู่เสมอ ซึ่งสอดคล้องกับแนวคิดของ ชิงฮุย ไช และคณะ (2565) พบว่า ผู้ประกอบธุรกิจในกรุงเทพมหานครและเขตระเบียงเศรษฐกิจ เน้นให้ความสำคัญกับการกำหนดกลยุทธ์หรือรูปแบบแนวทางดำเนินการเกี่ยวกับการบริการ เพื่อเป็นการเพิ่มโอกาสในการดำเนินธุรกิจ

3. ผู้ประกอบการจัดหาแรงงานไทยไปต่างประเทศที่มีความรู้เกี่ยวกับการฟื้นฟูความสัมพันธ์ไทยซาอุดีอาระเบียต่างกัน มีความคิดเห็นต่อการฟื้นฟูความสัมพันธ์ไทยซาอุดีอาระเบียแตกต่างกัน โดยเมื่อทดสอบสมมติฐานพบว่าผู้ประกอบการจัดหาแรงงานไทยไปต่างประเทศที่มีความรู้เกี่ยวกับการฟื้นฟูความสัมพันธ์ไทยซาอุดีอาระเบียต่างกัน มีความคิดเห็นต่อการฟื้นฟูความสัมพันธ์ไทยซาอุดีอาระเบียไม่แตกต่างกัน ซึ่งไม่เป็นไปตามสมมติฐานที่ตั้งไว้ จะเห็นได้ว่ากลุ่มผู้ประกอบการจัดหาแรงงานไทยไปต่างประเทศมีความรู้เกี่ยวกับการฟื้นฟูความสัมพันธ์ไทยซาอุดีอาระเบียต่างก็ให้ความสนใจและติดตามข่าวสารในการที่รัฐบาลไทยดำเนินการฟื้นฟูความสัมพันธ์กับประเทศซาอุดีอาระเบีย ซึ่งสอดคล้องกับแนวคิดของ วิริยะ ปลื้มจิตต์ (2563) พบว่า ผู้ประกอบการธุรกิจบริการมีความรู้ในการส่งออกและหน่วยงานที่เกี่ยวข้องหลักมีส่วนช่วยในการสนับสนุนธุรกิจระหว่างประเทศได้เป็นอย่างดี

ข้อเสนอแนะ

1. ข้อเสนอแนะในการนำไปใช้

จากผลการศึกษาความคิดเห็นของผู้ประกอบธุรกิจจัดหาแรงงานไทยไปต่างประเทศต่อการฟื้นฟูความสัมพันธ์ไทยซาอุดีอาระเบีย ครั้งนี้พบว่า ข้อที่ได้คะแนนน้อยมี 3 ลำดับ ดังนี้

1.1 จากผลการวิจัยพบว่าในข้อที่ 17 การฟื้นฟูความสัมพันธ์ไทยซาอุดีอาระเบีย จะส่งผลให้บริษัทของท่านมีจำนวนแรงงานเพิ่มมากขึ้น ซึ่งมีค่าเฉลี่ยน้อยที่สุด เท่ากับ 2.74 ผู้วิจัยจึงมีข้อเสนอแนะว่า ภาครัฐควรมีการประชาสัมพันธ์ข่าวสารการรับสมัครแรงงานไปทำงานที่ประเทศซาอุดีอาระเบีย ผ่านช่องทางที่ประชาชนสามารถเข้าถึงได้ง่าย เช่น เพจเฟซบุ๊กของกรมการจัดหางาน หรือแจ้งหนังสือประชาสัมพันธ์ไปยังบริษัทจัดหางานที่จัดส่งแรงงานไปประเทศซาอุดีอาระเบีย และทำการประกาศรายชื่อบริษัทจัดหางานในประเทศที่สถานเอกอัครราชทูตซาอุดีอาระเบียประจำประเทศไทยที่อนุมัติให้เป็นบริษัทที่สามารถดำเนินการในกระบวนการจัดหางานของซาอุดีอาระเบียได้ เป็นต้น เพื่อให้แรงงานที่สนใจสามารถเข้าถึงข่าวสารต่างๆ ได้ อีกทั้งยังส่งผลให้แรงงานเลือกที่จะไปสมัครยังบริษัทจัดหางานได้ถูกเป้าหมายมากยิ่งขึ้น

1.2 จากผลการวิจัยพบว่าในข้อที่ 15 การฟื้นฟูความสัมพันธ์ไทยซาอุดีอาระเบีย จะทำให้ท่านจัดส่งแรงงานไทยไปทำงานที่ประเทศซาอุดีอาระเบียเพิ่มมากขึ้น ซึ่งมีค่าเฉลี่ยน้อยตามลงมา เท่ากับ 2.81 ผู้วิจัยจึงมีข้อเสนอแนะว่า ภาครัฐควรมีการกำหนดนโยบายที่คุ้มครองและให้ความเป็นธรรมแก่แรงงานที่เดินทางไปทำงานยังประเทศซาอุดีอาระเบีย เพื่อยกระดับคุณภาพชีวิตของแรงงาน และเพิ่มโอกาสให้แรงงานไทยที่จะพัฒนาทักษะฝีมือและประสบการณ์ ตลอดจนการเพิ่มรายได้จากการไปทำงานที่ซาอุดีอาระเบีย

1.3 จากผลการวิจัยพบว่าในข้อที่ 16 การฟื้นฟูความสัมพันธ์ไทยซาอุดีอาระเบีย จะทำให้ท่านส่งออกแรงงานไปยังประเทศซาอุดีอาระเบียได้ง่ายยิ่งขึ้น ซึ่งมีค่าเฉลี่ยน้อย เท่ากับ 2.95 ผู้วิจัยจึงมีข้อเสนอแนะว่า ควรเพิ่มจำนวนสถานพยาบาลในการตรวจสุขภาพแรงงานให้มากขึ้น โดยเฉพาะการเพิ่มจำนวนโรงพยาบาลในเขตพื้นที่ต่างจังหวัด เพื่อเพิ่มโอกาสให้แรงงานที่ต้องการไปทำงานที่ซาอุดีอาระเบียได้เดินทางไปตรวจสุขภาพได้สะดวกมากขึ้น เนื่องจากในการไปทำงานในประเทศซาอุดีอาระเบีย บริษัทจัดหางานจะต้องส่งคนงานไปตรวจโรค ณ สถานพยาบาลตามที่กรมการจัดหางานประกาศรายชื่อไว้เท่านั้น โดยประเทศซาอุดีอาระเบียได้ขอให้ตรวจสถานพยาบาลที่กำหนดไว้เฉพาะ จำนวน 7 แห่ง ได้แก่ โรงพยาบาลศิริราช โรงพยาบาลจุฬาลงกรณ์ โรงพยาบาลรามาริบัติ โรงพยาบาลราชวิถี โรงพยาบาลกรุงเทพ และโรงพยาบาลบำรุงราษฎร์ โดยโรงพยาบาลทั้งหมดนี้ตั้งอยู่ในพื้นที่กรุงเทพมหานคร มีเพียงโรงพยาบาลโรงพยาบาลนอร์ทอีสเทอร์น - วัฒนา ที่ตั้งอยู่ในจังหวัดอุดรธานี อีกทั้งยังมีค่าตรวจรักษาในอัตราที่สูงมาก และใบรับรองแพทย์มีอายุเพียง 3 เดือนเท่านั้น หากไปตรวจแล้วแต่ยังไม่ได้เดินทางจะต้องตรวจสุขภาพใหม่ ทำให้แรงงานเกิดความยากลำบากตั้งแต่ขั้นตอนแรกในการสมัคร

2. ข้อเสนอแนะในการวิจัยครั้งต่อไป

2.1 การศึกษาแนวทางในการจัดส่งแรงงานไทยไปต่างประเทศ โดยศึกษาเปรียบเทียบความแตกต่างในการจัดส่งแรงงานไปยังแต่ละประเทศ เพื่อปรับปรุงและพัฒนาวิธีการส่งออกแรงงานให้มีประสิทธิภาพมากยิ่งขึ้น

2.2 งานวิจัยครั้งต่อไปควรศึกษาต่อเนื่องถึงสาเหตุที่ทำให้ผู้ประกอบการธุรกิจมีความกังวลในการจัดส่งแรงงานไทยไปประเทศซาอุดีอาระเบีย เพื่อให้ทราบถึงสาเหตุและความต้องการของผู้ประกอบการธุรกิจจัดหาแรงงานไทยไปต่างประเทศ

2.3 งานวิจัยครั้งต่อไปควรศึกษาสภาพปัญหาและความท้าทายในการดำเนินงานของผู้ประกอบการธุรกิจในการจัดส่งแรงงานไทยไปต่างประเทศ ซึ่งผลการศึกษาที่ได้จะเป็นประโยชน์ต่อหน่วยงานที่เกี่ยวข้องในการวางแผนยุทธศาสตร์ให้สอดคล้องกับปัญหาในการดำเนินธุรกิจที่เกิดขึ้น

เอกสารอ้างอิง

- กระทรวงการต่างประเทศ. (2565). การเยือนไทยอย่างเป็นทางการของรัฐมนตรีว่าการกระทรวงการลงทุนราชอาณาจักรซาอุดีอาระเบีย. *ออนไลน์*. สืบค้นเมื่อ 4 พฤศจิกายน 2565. แหล่งที่มา: <https://www.mfa.go.th/th/content/investment-saudi?cate=5d5bcb4e15e39c306000683b>
- กรุงเทพธุรกิจ. (2565). "ดอน" นำคณะนักธุรกิจไทย สำรวจตลาดซาอุดีอาระเบีย พื่นสัมพันธ์เศรษฐกิจ. *ออนไลน์*. สืบค้นเมื่อ 17 มิถุนายน 2565. แหล่งที่มา: <https://www.bangkokbiznews.com/world/1004476?anf=>
- ประกาศสำนักคณะรัฐมนตรี. (2565). การสถาปนาความสัมพันธ์ทางการทูตระหว่างประเทศไทยกับซาอุดีอาระเบีย. *ออนไลน์*. สืบค้นเมื่อ 19 กรกฎาคม 2565. แหล่งที่มา <https://dl.parliament.go.th/handle/lirt/224080?show=full>
- ชิงฮุย ไซ และคณะ. (2565). รูปแบบของปัจจัยที่มีผลต่อความได้เปรียบในการแข่งขันของผู้ประกอบการอุตสาหกรรมทรัพยากรในประเทศไทย. *วารสารสหวิทยาการมนุษยศาสตร์และสังคมศาสตร์*. 6 (2). 540-557.
- วิริยะ ปลื้มจิตต์. (2563). ความคิดเห็นของผู้ประกอบการธุรกิจบริการต่อการส่งเสริมการค้าระหว่างประเทศของกรมส่งเสริมการค้าระหว่างประเทศ. วิทยานิพนธ์ศิลปศาสตรมหาบัณฑิต. สาขารัฐศาสตร์. ภาควิชารัฐศาสตร์และรัฐประศาสนศาสตร์. บัณฑิตวิทยาลัย: มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์.
- ศราวุฒิ อารีย์. ไทย-ซาอุดีอาระเบีย: จากสัมพันธ์แต่กร้าวสู่ก้าวอย่างแห่ง "มิตรภาพใหม่". *ออนไลน์*. สืบค้นเมื่อ 25 กุมภาพันธ์ 2565. แหล่งที่มา <http://www.ias.chula.ac.th/article/%E0%B9%84%E0%B8%97%E0%B8%>

อริสรา มงคลกิจภักดิ์. (2559). ความคิดเห็นของผู้ประกอบธุรกิจในจังหวัดเชียงรายต่อการเชื่อมโยงทางการค้าผ่านสะพานมิตรภาพไทย-ลาว แห่งที่ 4 (เชียงราย-ห้วยทราย). วิทยานิพนธ์ศิลปศาสตรมหาบัณฑิต. สาขารัฐศาสตร์. ภาควิชารัฐศาสตร์และรัฐประศาสนศาสตร์. บัณฑิตวิทยาลัย: มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์.

อริสรา อัครพิสิฐ. (2565). วิสัยทัศน์ซาอุดีอาระเบีย 2030: โอกาสและความท้าทายของตลาดแรงงานไทย. *วารสารสยามวิชาการ*, 23 (41), 58-73.

CNN Saudi Arabia. (2559). In brief... What are the main points of "Saudi Vision 2030. *Online*. Retrieved July 20, 2022. from : <https://arabic.cnn.com/middleeast/2016/04/26/saudi-arabia-oil-plan-zero-tax>